

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компоненту

Ерготерапія при опіках

підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Ерготерапія при опіках» підготовки «бакалавра»

Розробник:

Ница І.Д., старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії,
ерготерапевт Медичного центру реабілітації учасників бойових дій Луцької міської
територіальної громади

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Грейда Н.Б.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії
та ерготерапії**

протокол № 6 від 21 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

Андрійчук О. Я.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Спеціальність: 227- Терапія та реабілітація Освітньо-професійна програма: Ерготерапія Освітній рівень: Бакалавр	вибірковий
		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>6</u>
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Лекцій – 10 год.
		Практичні заняття – 20 год.
		Самостійна робота –110 год.
ІНДЗ: немає		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання - українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП - Нища Ірина Дмитрівна

Посада – старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація - +380665587485

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:

<https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Ерготерапія при опіках» спрямований на формування професійних умінь щодо реабілітації осіб з термічними, хімічними та електротравматичними ураженнями. Освітній компонент інтегрує знання з фізичної терапії, ерготерапії, патології шкіри, догляду за рановими поверхнями та психологічної підтримки пацієнтів, забезпечуючи комплексний підхід до реабілітації після опіків. Актуальність курсу зумовлена тим, що опіки можуть значно обмежувати фізичну активність, здатність до самообслуговування, соціальну адаптацію та психоемоційний стан пацієнта. Ерготерапевтичне втручання при опіках спрямоване на відновлення максимальної самостійності, підвищення якості життя, профілактику ускладнень та підтримку психологічного здоров'я.

Курс охоплює клінічні особливості опікової травми, стадії загоєння ран, профілактику контрактур і рубцевих деформацій, позиціонування, ортезування, бинтування- компресійну терапію та відновлення повсякденної активності. Особлива увага приділяється ерготерапевтичним втручанням на ранніх етапах лікування, роботі з болем, психоемоційними наслідками та соціальною адаптацією пацієнтів. Важливими є знання принципів міждисциплінарної взаємодії та етичних норм роботи з пацієнтами, які перенесли травму. Набуті знання й уміння формують загальні компетентності (аналітичне мислення, комунікативність, міждисциплінарна взаємодія, професійна етика) та спеціальні компетентності, зокрема здатність планувати та реалізовувати ерготерапевтичні програми для пацієнтів з опіками, адаптувати середовище та засоби до функціональних потреб пацієнта, відновлювати фізичні та психоемоційні ресурси та сприяти їх соціальній інтеграції.

Основою формування знань, умінь і навичок з освітнього компонента є лекційні заняття, практичні заняття, індивідуальні консультації, а також самостійна робота.

2. Метою освітнього компонента «Ерготерапія при опіках» є сформувати здатність здійснювати комплексне ерготерапевтичне втручання при опікових ураженнях з метою профілактики ускладнень та відновлення функціональної незалежності пацієнта.

Завданнями освітнього компонента «Ерготерапія при опіках» є:

- засвоїти патофізіологію опікової травми;
- опанувати принципи позиціонування та профілактики контрактур;
- навчитися застосовувати методи ортезування та бинтування при опіках;
- засвоїти основи компресійної терапії;
- опанувати методи відновлення функції верхніх кінцівок після опіків;
- навчитися планувати програму реабілітації залежно від стадії загоєння;
- розвинути навички роботи з больовим синдромом;
- засвоїти принципи психосоціальної підтримки пацієнтів.

3. Soft skills. Матеріал ОК формує такі навички:

- Емпатія та пацієнт-центрований підхід.
- Міжпрофесійна співпраця (teamwork)
- Критичне мислення та прийняття рішень
- Навички самоорганізації й тайм-менеджменту
- Професійна етика та відповідальність
- Навички навчання впродовж життя (Lifelong learning)

4. Структура освітнього компонента

Назви тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Клінічні особливості опікової травми	24	2	2	18	2	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 2. Позичіонування та профілактика контрактур	26	2	4	18	2	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 3. Шинування при опіках	24	2	4	18	-	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 4. Компресійна терапія та рубцеві зміни	26	2	4	18	2	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 5. Відновлення функції верхніх кінцівок	24	-	4	18	2	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 6. Біль та психоемоційні наслідки	26	2	2	20	2	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	200

*Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, Т – тести, ІНДЗ – індивідуальне завдання

Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти – основний вид засвоєння навчального матеріалу. Під час самостійної роботи здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, тощо. Самостійна робота здобувачів освіти оцінюється під час поточного контролю та підсумкового контролю.

1. Підготовка алгоритму позиціонування при опіках верхньої кінцівки.
2. Аналіз клінічного випадку пацієнта з опіками кисті.
3. Огляд сучасних методів профілактики рубцевих контрактур.
4. Розробка комплексу вправ для відновлення функції після опіку.
5. Опрацювання доказових рекомендацій щодо компресійної терапії.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення вибіркового освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватись правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на [платформі](#) дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботу з

доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Оцінювання здійснюється згідно [Положення](#) про електронний журнал.

У разі переходу на дистанційне навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом

формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 120 бали, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
1–119	Незараховано (необхідне перескладання)

Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Фізіологічні та анатомічні особливості шкіри та м'яких тканин.
2. Історія розвитку і становлення догляду за пацієнтами з наслідками опікової хвороби.
3. Механізми виникнення, види термічних та термо-хімічних травм, профілактики травм в побуті та на виробництві.
4. Клінічні особливості опікової травми.
5. Класифікація опіків, стадії загоєння та ускладнення.
6. Періоди опікової хвороби.
7. Патофізіологія опікової травми.

8. Загальні принципи і механізми процесів погіршення стану здоров'я, відновлення та одужання опікових пацієнтів.
9. Ерготерапія пацієнтів з наслідками термічної травми в першому періоді реабілітації.
10. Ерготерапія пацієнтів з наслідками термічної травми в другому періоді реабілітації.
11. Ерготерапія пацієнтів з наслідками термічної травми в третьому періоді реабілітації.
12. Вплив опіків на рухові, сенсорні та функціональні можливості пацієнта.
13. Оцінка функціональних можливостей пацієнта після опікової травми.
14. Програма реабілітації залежно від стадії загоєння.
15. Розробка індивідуальної ерготерапевтичної програми.
16. Методи відновлення рухових та сенсорних функцій.
17. Позичування та профілактика контрактур.
18. Шинування при опіках.
19. Методи бинтування при опіках.
20. Компресійна терапія та рубцеві зміни.
21. Опрацювання доказових рекомендацій щодо компресійної терапії.
22. Допоміжні засоби та ортези для профілактики ускладнень.
23. Оцінка ефективності втручання та коригування програми реабілітації.
24. Біль та психоемоційні наслідки. Навички роботи з больовим синдромом.
25. Принципи психосоціальної підтримки пацієнтів.
26. Забезпечення психологічної підтримки та мотивації пацієнта.
27. Психологічні аспекти реабілітації та мотиваційна підтримка пацієнтів;
28. Робота в міждисциплінарній команді медичних і соціальних фахівців.
29. Підготовка алгоритму позиціонування при опіках верхньої кінцівки.
30. Аналіз клінічного випадку пацієнта з опіками кисті.
31. Огляд сучасних методів профілактики рубцевих контрактур.
32. Принципи ерготерапевтичного втручання для відновлення загальної моторики.
33. Принципи ерготерапевтичного втручання для відновлення координації.
34. Принципи ерготерапевтичного втручання для відновлення функцій верхніх кінцівок.
35. Принципи ерготерапевтичного втручання для відновлення функцій нижніх кінцівок.
36. Принципи ерготерапевтичного втручання для відновлення дрібної моторики.
37. Розробка комплексу вправ для відновлення функції після опіку.
38. Відновлення функції верхніх кінцівок.
39. Оцінка ефективності ерготерапевтичного втручання.
40. Методи догляду за шкірою та рубцевими тканинами, профілактика контрактур і гіпертрофічних рубців.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Класифікація опіків та електричних травм. 28 с. <https://nmu.ua/wp-content/uploads/2016/06/5.pdf>
2. Опіки. Клінічна настанова, заснована на доказах. Міністерство охорони здоров'я України. 2024. 132 с. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/11/kn_2024_opiky-2.pdf
3. Опікова хвороба. Лікування опіку в стаціонарі залежно від періоду опікової хвороби. Види хірургічних операцій, що застосовуються при лікуванні опіку: метод. вказ. до практ. занять та самост. роботи студентів 3-го курсу II та IV мед. фак-тів з дисципліни "Загальна хірургія" / упоряд.: В. О. Сипливий, В. В. Доценко, Г. Д. Петренко та ін. Харків: ХНМУ, 2020. 16 с. <https://repo.knmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/28a207af-bd90-4b45-a703-98e5cc934d20/content>
4. Стандарт медичної допомоги. Опіки (Т20-Т32). Наказ Міністерства охорони

Додаткова література

1. Гресько І.В. Пошкодження кісток та суглобів верхньої кінцівки: методичні вказівки. Л: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021. 35 с.
2. Загальна хірургія: підручник; за ред. Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова, В. О. Шідловського. Вінниця: Нова Книга, 2018. 344 с.
3. Клигуненко О.М., Лещов Д.П., Слесаренко С.В., Слінченков В.В., Сорокіна О.Ю. Інтенсивна терапія опікової хвороби: навчально-методичний посібник. Дніпропетровськ: Пороги, 2014. 184 с.
4. Майкова Т.В., Афанасьєва О.С. Основи ерготерапії: підручник. Дніпро: Журфонд, 2021. 364 с.
5. Майкова Т.В., Афанасьєв С.М., Афанасьєва О.С. Ерготерапія: підручник. Дніпро: Журфонд, 2019. 374 с.
6. Сучасний стан комбустіологічної допомоги населенню України та невідкладні завдання з її організаційного вдосконалення та методичного забезпечення. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2006. В.27. С.3-6.
7. Фісталь Е.Я Козинець Г.П. Самойленко Г.Е та ін. Комбустіологія: підручник. Київ: Інтерлінк, 2004. 184 с.
8. Хіміч С. Д., Желіба М. Д., Герич І. Д. та ін. Загальна хірургія: підручник; за ред. С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби. Київ: ВСВ «Медицина», 2018. 608 с.
9. Швесткова О., Катержина С. Ерготерапія: підручник. Київ: Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.
10. Ehrl D., Heidekrueger P.I., Ninkovic M., Broer P.N. Effect of primary admission to burn centers on the outcomes of severely burned patients. *Burns*. 2018. 44(3). P.524-530. doi: 10.1016/j.burns.2018.01.002
11. Romanowski K.S., Carson J., Pape K., et al. American Burn Association Guidelines 115 on the Management of Acute Pain in the Adult Burn Patient: A Review of the Literature, a Compilation of Expert Opinion, and Next Steps. *J. Burn Care Res*. 2020. 41. P.1129–1151. doi:10.1093/jbcr/iraa119
12. Tan J., Chen J., Zhou J., et al. Joint contractures in severe burn patients with early rehabilitation intervention in one of the largest burn intensive care unit in China: a descriptive analysis. *Burns Trauma*. 2019. 20. 7. P.17. doi: 10.1186/s41038-019-0151-6.

Інтернет-ресурси

1. Лікування травм та кінцівок під час катастроф та конфліктів. Опіки. https://media.aofoundation.org/-/media/files/mgmt_limb_inj_ukrainian_by_chapter/mgmt-limb-inj-ukr-ch11.pdf?rev=3cb6085939b140409eb24
2. Наказ МОЗ України від 06.11.2024 № 1869 "Про затвердження Стандарту медичної допомоги «Опіки»" <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-06-11-2024-1869-pro-zatverdzhennya-standartu-medichnoyi-dopomogi-opiki#:~:text>
3. Об'єднана система лікування травм настанови з клінічної практики (JTS CPG). Лікування опіків (CPG ID: 12) <https://tccc.org.ua/files/downloads/burn-care-cpg-ua.pdf>
4. Рекомендації МОЗ України: перша допомога при термічних опіках. Модуль 18. Опіки. <https://tccc.org.ua/guide/module-18-burns-cmc#:~:text>
5. Як надати першу допомогу при термічних опіках <https://moz.gov.ua/uk/jak-nadati-pershu-dopomogu-pri-termichnih-opikah>
6. Як захистити дитину від опіків <https://moz.gov.ua/uk/jak-zahistiti-ditinu-vid-opikiv>